

ERIÄVÄ MIELIPIDE

Kemijärven kaupunginvaltuuston kokous 24.5.2021 pykälä 7, Kemijärven kaupungin tilinpäätös ja toimintakertomus

Jätän eriävän mielipiteen em. kaupunginvaltuuston päätöksestä.

Perusteet:

1. Runkovesiputkivelka ja tilintarkastajan muistio

Runkovesiputki on ollut mainittuna Boreal Bioref Oy:n maanvuokrasopimuksessa ja sopimuksessa on myös maininta, että vuokralainen maksaa putken siirtokustannukset.

Kuten tiedämme, vuokralainen ei ole maksanut siirtokustannuksia. Kaupunginhallitus ei ole valvonut kustannusten takaisinsaamista.

Tilintarkastaja Tapio Raappanan muistiossa mainitaan seuraavaa (kursiivilla):

Kemijärven Lämpö ja Vesi Oy on maksanut urakoitsijoiden laskut, yhteensä 170.087,47 euroa ja laskuttanut ne kaupungilta. Kaupunki on laskuttanut ne edelleen Boreal Bioref Oy:ltä 31.12.2019 päivätyllä laskulla. Tämän laskun eräpäivä on 31.12.2020. Saatavalle ei peritä korkoa tältä ajalta. Vuoden 2019 maanvuokralasku on tehty 18.7.2019, ja sen alkuperäinen eräpäivä on ollut 31.12.2019. Tämän laskun erä päivää on kuitenkin muutettu jatkumaan 31.12.2020 asti. Myöskään tälle saatavalle ei peritä korkoa tältä ajalta.

Maanvuokramaksun ja muiden vuokrasopimuksen velvoitteiden täyttämiseksi on haettu kiinnitys maanvuokraoikeuteen eli kaupungin omistuksessa olevaan Biorefin vuokratonttiin. Panttitakauksen määrä on 112.500 euroa eli kolmen vuoden vuokraa vastaava määrä. Huomioiden panttauksen kohde, sen vakuusarvolienee nykytilanteessa vähäinen.

Huomautuksena esitämme, että on poikkeuksellista, että myyntisaataville myönnetään näin pitkä maksuaika ilman korkoa ja ilman turvaavia vakuuksia. Etenkin pitkän maksuajan vuoksi saamisen luonne on lähempänä laina- kuin myyntisaamista. Kuntalain 129 §:n mukaan "Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla." Kaupunginhallituksen tulee valvoa saamisen maksu kaupungille.

Runkovesiputkilasku on siis vakuudeton laina, joka on vastoin kuntalain 129 §. Lainalle olisi pitänyt vaatia riittävä vastavakuus, jota ei ole vaadittu. Kaupunki ei voi myöskään tukea yksityistä osakeyhtiötä antamalla korotonta lainaa ulkopuoliselle osakeyhtiölle, tämä sotii yhdenvertaisuusperiaatetta vastaan.

2. Maanvuokrasopimus Vataset Teollisuus Oy:n kanssa.

Vataset Teollisuus Oy:n kanssa on tehty maanvuokrasopimus, jonka § 20 mainitaan, että vuokralainen antaa sopimuksen allekirjoitustilaisuudessa kolmen vuoden vuokria vastaavan panttitakuun. Tätä takuuta tai vakuutta kaupunginjohtaja ei ole allekirjoitustilaisuudessa vaatinut, jolloin sopimusta ei ole noudatettu kummankaan osapuolen toimesta.

Vaikka sopimuksessa on oma pykälä vakuudesta, niin kaupunginjohtaja ei ole vakuutta vaatinut. Tämä on tulkittavissa tahalliseksi virkavelvollisuuksien rikkomiseksi, sillä kaupunginjohtaja on ylin taloudesta päättävä virkamies.

3. Runkovesiputken maksamaton osa noin 144 000 €

Runkovesiputken laskusta, joka on muuttunut tilintarkastajan muistion mukaan lainaksi, on edelleen maksamatta 144 000 €, joka on laina edelleen vastoin kuntalakia, eli ilman vakuuksia.

Tämän lainan hoitamiseksi on kaupunginjohtaja neuvotellut sopimuksen, että lainan pääoma lisätään vuokrattavan maa-alueen tasearvoon ja sitä maksetaan vuokranmaksun yhteydessä 5 % vuodessa. Tässä järjestelyssä on kaksi virhettä, jotka on jäänyt tilintarkastajaltakin huomioimatta:

- Koska kysymyksessä on tilintarkastajan muistion mukaan laina, pitää vuokralaisen antaa lainalle vakuus, vaikka sen maksaminen siirrettäisiinkin maa-alueen vuokriin.
- Kun maanvuokrasopimuksen sopimuksessa mainittua kolmen vuoden vuokria kattavaa vakuutta ei sopimuksen allekirjoitustilaisuudessa ole annettu eikä vaadittu, jää runkovesiputken laina ilmaan kattavaa vakuutta maanvuokrien vakuuden puuttumisen lisäksi. Jälleen rikotaan kuntalain 129 §.

Vataset Teollisuus Oy on kieltäytynyt maksamasta runkovesiputken kustannuksia ollenkaan – ei laskua vastaan eikä, myöskään maanvuokrien yhteydessä. Kaupunginhallitus mainitsee pöytäkirjassa 26.4.2021 § 152 ja tilintarkastaja muistiossaan 14.4.2021, että laskun maksaminen on sovittu Harri Vatasen 98 % omistaman yhtiön BBH Management Oy:n toimesta. Harri Vatanen kieltää tällaisen sopimuksen olemassaolon. Joku allekirjoittajista tai asiaa käsitelleistä tahoista siis ”puhuu vastoin parempaa totuutta”.

Kaupunginjohtaja mainitsi valtuuston kokouksessa 24.5.2021, että edellä Juhana Kelloniemen toimesta esitetyt asiat ovat ”höpö höpöä”. Näin ei ole, sillä kaikki Juhana Kelloniemen esittämät asiat perustuvat virallisiin pöytäkirjoihin ja dokumentteihin.

Valtuuston kokouksessa 24.5.2021 olisi ilman muuta pitänyt perustellusti olla hyväksymättä tilinpäätöstä ennen kuin asia on juurta jaksain selvitetty. Toistaiseksi ei ole selvillä laskun tai lainan maksajaa ja tämä on vastoin kuntalakia. Vastuuvapauden myöntäminen kaupunginhallitukselle, jonka olisi asiaa pitänyt valvoa, voi johtaa jopa siihen, että valtuuston jäsenet joutuvat korvausvelvollisiksi tehtyään laittoman päätöksen.

Kemijärvellä 25.5.2021

Juhana Kelloniemi, kaupunginvaltuutettu